

MORTALITET OD KARDIOVASKULARNIH OBOLJENJA PREDAKA DECE JUSAD STUDIJI U ZAJEČARU

Đuričić M.,¹ Vasić B.¹, Jelenković B¹, Jovanović Lj.², Janačković Lj.¹

¹*Dečji dispanzer ZC Zaječar*

²*Dečje odeljenje ZC Zaječar*

UVOD: Rani mortalitet predaka (pre 55 godine života) od kardiovaskularnih oboljenja (KVO)- srčani infarkt, šlog i bolesti perifernih krvnih sudova prema novijim saznanjima je faktor rizika za kasniji nastanak KVO kod potomaka. Porodična istorija bolesti je vrlo važna komponenta u sagledavanju individualnog rizika za KVB. Taj rizik može biti stečen zbog života pod istim uslovima (na primer pušenje) ili genetski determinisan. Faktori rizika koji proističu iz načina života u pojedinim porodicama slični su za sve njene članove. Međutim, veća incidencija koronarne bolesti u pojedinim porodicama ne bi mogla biti objašnjena samo faktorima iz spoljašnje sredine, već se moraju uzeti u obzir i nasledni činioci. Mnoge epidemiološke studije su pokazale da se neka oboljenja kao što su ateroskleroza i koronarna bolest češće javljaju u nekim porodicama.

Rizik za nastanak KVO je mnogo veći ako osoba: a) Ima članove familije obbolele od ove bolesti. Stepenn srodstva je vrlo važan, tako da je rizik veći ako su oboleli članovi prvog (roditelji, braća, sestre i deca) nego drugog (babe i dede, tetke, ujaci i stričevi) ili trećeg stepena srodstva. b) Ako ima više obolelih članova familije. Međutim kod srodnika koji su strasni pušači, genetska predipozicija ima mali značaj. c) Ako su članovi familije oboleli u mlađem uzrastu, tj. muški srodnici pre svoje 55, a ženski pre svoje 45 godine života.

CILJ: ispitivanje mortaliteta predaka - deda i baba po ocu i majci učenika trećeg i osmog razreda osnovnih škola u Zaječaru, radi primena mera primarne prevencije kod dece iz porodica sa rizikom od KVO.

MATERIJALI I METODI RADA: U radu su korišćeni anamnestički podaci o mortalitetu predaka (deda i baba po ocu i majci) dobijeni od roditelja dece uzrasta 10 i 15 godina, učesnika u JUSAD studiji (Jugoslovenska studija

prekursora ateroskleroze) sprovedene 1997-1998. godine i 2003. godine u gradskim školama u Zaječaru.

REZULTATI: Učestalost mortaliteta predaka (deda i baba po ocu i majci) prikazan je na tabeli br 1.

Tabela **br.1** Učestalost mortaliteta predaka od KVO, dijabetesa i arterijske hipertenzije

diabetes melitus	1	4	2	1	1
Arterijska hipertenzija	0	2	1	1	2
angina pectoris.	0	4	5	5	2
infarkt	5	12	3	6	3
Šlog	0	11	5	7	3
aneurizma	0	0	0	0	0
flebitis	0	2	0	0	0
Umrli od KVO, dijabetesa i hipertenzije	6	35	16	20	11
Umrli od drugih oboljenja	9	66	45	52	27
Živih	247	332	380	357	409
Ukupno	262	433	441	429	447

ZAKLJUČAK: Učestalost mortaliteta predaka od KVO je značajna te treba otkriti i pratiti decu iz porodica sa povećanim rizikom za nastanak KVO.